تو خیابان و قطعی‌ها

فیلم گرفتن امن

طوری فیلم بگیرید که مدرک بشه، ولی نه خودتون لو برید نه بقیه.

مهم‌ترین سه کار

۱. **از صورت معترض‌ها فیلم نگیرید؛ از نیروها و کارشون فیلم بگیرید.**
۲. **قبل از پخش، صورت‌ها رو کامل بپوشونید و اطلاعات پنهان فایل رو پاک کنید.**
۳. **نسخهٔ اصلی رو جای امن بفرستید و بعد از گوشی پاکش کنید.**

این راهنما و همهٔ راهنماهای دیگه، رایگان، اینجاست:

iranuncensored.com/fa/ready/record

یا این کد رو با دوربین گوشی اسکن کنید.

آخرین به‌روزرسانی: ۱ نوامبر ۲۰۲۶

۱ اول امنیت خودتون

هیچ فیلمی ارزش جان‌تون رو نداره از جای امن فیلم بگیرید و راه فرار داشته باشید. اگه مأمورها اومدن طرف‌تون، اول برید، بعد فیلم.

با یه همراه فیلم بگیرید یکی فیلم می‌گیره، یکی دور و بر رو می‌پاد. اگه گوشی کارت حافظه داره و خطر بازداشت هست، کارت رو بدید به همراه‌تون که زود از اونجا بره. کارت رمزگذاری نشده.

از صفحهٔ قفل فیلم بگیرید دوربین رو بدون باز کردن قفل گوشی روشن کنید. اگه گوشی رو قاپیدن، قفل می‌مونه.

باتری و جای خالی آماده کنید پاوربانک ببرید و قبلش جای گوشی رو خالی کنید. صفحه رو کم‌نور کنید و برنامه‌های اضافه رو ببندید.

۲ از چی فیلم بگیرید

نیروها، سلاح‌ها و رفتارشون از مأمورها، سلاح‌هایی که دست‌شونه، تیراندازی، کتک زدن، بازداشت و ماشین‌هاشون فیلم بگیرید. از مأمورهایی که خودشون فیلم می‌گیرن هم فیلم بگیرید.

سرنخ جا و زمان رو تو کادر بیارید تابلوی خیابان، یه ساختمان شناخته‌شده یا آسمان و ساعت رو نشون بدید. اینا به راستی‌آزمایی کمک می‌کنن، حتی وقتی اطلاعات فایل پاک شده.

آروم و دست‌کم ۱۰ ثانیه هر نما رو حداقل ۱۰ ثانیه نگه دارید، آروم حرکت کنید و زوم نکنید. فیلم لرزان و چند ثانیه‌ای کمتر به درد مدرک می‌خوره.

جمعیت رو از پشت بگیرید از پشت سر معترض‌ها فیلم بگیرید تا صورت‌شون تو کادر نیاد. وقت فیلم گرفتن، اسم خودتون و بقیه رو به زبان نیارید.

۳ صورت‌ها و صداها

صورت معترض‌ها رو نشون ندید هر صورتی که تو فیلم پیدا باشه ممکنه به بازداشت برسه. قبل از پخش، صورت‌ها رو با مربع سیاه یا رنگ پر بپوشونید.

مات کردن کم کافی نیست مات کردن ضعیف رو گاهی می‌شه برگردوند. Signal ابزار مات کردن صورت داره، ولی همیشه همهٔ صورت‌ها رو پیدا نمی‌کنه. پوشوندن کامل با رنگ یا مربع امن‌تره.

صدا، لباس و خالکوبی هم لو می‌ده صدای آدم‌ها، اسمی که صدا زده می‌شه، لباس خاص، خالکوبی و پلاک ماشین رو هم بپوشونید یا اون تیکه رو ببرید.

بدون رضایت، صورت و خونهٔ کسی رو پخش نکنید صورت، صدا یا خونهٔ کسی رو بدون رضایت خودش منتشر نکنید. اگه رضایت نیست، بپوشونیدش.

هیچ‌وقت فیلم دست‌نخورده با صورت معترض‌ها رو جایی پخش نکنید.

۴ اطلاعات پنهان فایل

هر فایل اطلاعات پنهان داره عکس و فیلم معمولاً تاریخ، ساعت، مدل گوشی و گاهی جای دقیق گرفتنش رو با خودش داره. این اطلاعات می‌تونه شما رو لو بده.

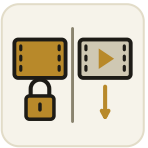
ثبت موقعیت دوربین رو خاموش کنید ثبت موقعیت به مدرک کمک می‌کنه، ولی اگه گوشی یا فایل دست مأمورها بیفته، جای شما رو لو می‌ده. تو تنظیمات دوربین خاموشش کنید و جا رو با تصویر نشون بدید.

قبل از پخش، اطلاعات رو پاک کنید برای عکس، Signal موقع فرستادن به شکل عکس اطلاعات پنهان رو پاک می‌کنه، ولی اگه به شکل فایل بفرستید ممکنه بمونه. اسکرین‌شات هم موقعیت نداره، ولی نوار بالای صفحه رو از عکس حذف کنید. تو تلگرام عکس رو به شکل فایل نفرستید؛ فایل همهٔ اطلاعات رو نگه می‌داره.

فیلم سخت‌تر پاک می‌شه اطلاعات پنهان فیلم رو با اسکرین‌شات نمی‌شه پاک کرد. برای همین خاموش بودن موقعیت از قبل مهم‌ترین کاره. تو آیفون موقع فرستادن، Options رو بزنید و Location رو خاموش کنید.

یه نسخهٔ اصلی دست‌نخورده نگه دارید برای راستی‌آزمایی، فایل اصلی بدون تغییر ارزش داره. اون رو جای امن بیرون از گوشی، مثلاً پیش یه سازمان حقوق بشری، نگه دارید و نسخهٔ پاک‌شده رو پخش کنید.

۵ فرستادن و پاک کردن

از راه امن بفرستید فیلم رو با Signal یا یه راه رمزگذاری‌شدهٔ دیگه برای رسانه‌ها یا سازمان‌های حقوق بشری مطمئن بفرستید، نه با پیام‌رسان‌های داخلی.

یه توضیح کوتاه همراهش کنید تاریخ، ساعت، شهر و اتفاقی که افتاد رو کوتاه بنویسید. بدون این توضیح، فیلم خیلی کمتر به درد مدرک می‌خوره.

بعد از رسیدن، از گوشی پاک کنید وقتی مطمئن شدید فیلم سالم رسیده، از گالری، سطل زباله و چت پاکش کنید. گوشی پر از فیلم تو بازرسی خطرناکه.

رد فرستادن رو هم پاک کنید تو چتی که باهاش فیلم می‌فرستید، پیام‌های ناپدیدشونده رو روشن کنید تا رد فرستادن هم نمونه.

درست یا غلط؟

باور غلط **«کمی مات کردن صورت کافیه.»**

درستش مات کردن ضعیف گاهی برمی‌گرده. صورت رو کامل با رنگ یا مربع بپوشونید.

باور غلط **«هر چی فیلم زودتر پخش بشه بهتره، حتی با صورت‌ها.»**

درستش پخش صورت معترض‌ها ممکنه به بازداشت‌شون برسه. چند دقیقه برای پوشوندن صورت‌ها وقت بذارید.

باور غلط **«فیلمی که اطلاعاتش پاک شده دیگه مدرک نیست.»**

درستش نسخهٔ پاک‌شده برای پخشه. نسخهٔ اصلی رو جای امن نگه دارید تا کارشناس‌ها بتونن درستیش رو ثابت کنن.

باور غلط **«اگه فیلم رو تو پوشهٔ مخفی بذارم، پیدا نمی‌شه.»**

درستش کسی که گوشی دستشه، پوشهٔ مخفی رو هم پیدا می‌کنه. بعد از فرستادن، فیلم رو کامل پاک کنید.

فهرست آماده‌شدن

- [ ] ثبت موقعیت مکانی تو دوربین گوشی خاموشه
- [ ] بلدم دوربین رو از صفحهٔ قفل روشن کنم
- [ ] یه برنامه برای پوشوندن صورت‌ها روی فیلم بلدم
- [ ] Signal با پیام‌های ناپدیدشونده آماده‌ست
- [ ] یه راه امن برای فرستادن فیلم به سازمان مطمئن دارم

- [ ] پاوربانک پر و جای خالی تو گوشی دارم
- [ ] اگه گوشی‌م کارت حافظه داره، یه کارت خالی اضافه دارم

سه تمرین

جواب‌ها آخر فایله.

۱. فیلمی دارید که مأمورها یه نفر رو می‌زنن. صورت چند معترض هم کاملاً پیداست. شاید اینترنت تا یه ساعت دیگه قطع بشه. چی کار می‌کنید؟

الف) همین الان همون‌جوری پخشش می‌کنید، چون شاید دیگه فرصت نشه

ب) صورت معترض‌ها رو کامل می‌پوشونید، نسخهٔ پاک‌شده رو پخش می‌کنید و اصلش رو از راه امن برای یه سازمان مطمئن می‌فرستید

ج) فیلم رو تو گوشی نگه می‌دارید تا بعد از وصل شدن اینترنت فکر کنید

۲. می‌خواید از تیراندازی فیلم بگیرید. پشت یه دیوار امنه، ولی از اونجا فقط نصف صحنه پیداست. چی کار می‌کنید؟

الف) از همون جای امن فیلم می‌گیرید و بعد ساعت و جا رو تو یه توضیح کوتاه می‌نویسید

ب) جلوتر می‌رید تا تصویر کامل‌تر بشه

ج) گوشی رو بالای سرتون می‌گیرید و از وسط خیابان فیلم می‌گیرید

۳. فیلم‌تون سالم به یه سازمان حقوق بشری رسیده و گفتن گرفتنش. فردا باید از یه ایست بازرسی رد بشید. چی کار می‌کنید؟

الف) فیلم رو تو گالری نگه می‌دارید، چون شاید باز لازم بشه

ب) فیلم رو تو یه پوشهٔ مخفی می‌ذارید

ج) فیلم رو از گالری، سطل زباله و چت پاک می‌کنید

منبع‌ها

WITNESS, Filming Protests and Police Abuse: 10 Important Tips
https://www.witness.org/portfolio_page/filming-protests-and-police-abuse/

EFF Surveillance Self-Defense, Attending a Protest (faces, metadata)
https://ssd.eff.org/module/attending-protest

Freedom of the Press Foundation, Signal blur and metadata
https://freedom.press/digisec/blog/signal-blur/

Apple, Personal Safety User Guide: manage location metadata in Photos
https://support.apple.com/guide/personal-safety/ips0d7a5df82

جواب تمرین‌ها

۱. ب) صورت معترض‌ها رو کامل می‌پوشونید، نسخهٔ پاک‌شده رو پخش می‌کنید و اصلش رو از راه امن برای یه سازمان مطمئن می‌فرستید. پخش صورت‌ها ممکنه به بازداشت همون آدم‌ها برسه و پوشوندن‌شون چند دقیقه بیشتر طول نمی‌کشه. نگه داشتن فیلم تو گوشی هم تو بازرسی خطرناکه.

۲. الف) از همون جای امن فیلم می‌گیرید و بعد ساعت و جا رو تو یه توضیح کوتاه می‌نویسید. هیچ فیلمی ارزش جان‌تون رو نداره. فیلم نصفه با یه توضیح دقیق از ساعت و جا باز هم مدرکه. جلو رفتن یا وسط خیابان بودن شما رو هدف می‌کنه.

۳. ج) فیلم رو از گالری، سطل زباله و چت پاک می‌کنید. وقتی رسیدنش تأیید شده، نگه داشتنش فقط خطره. پوشهٔ مخفی رو کسی که گوشی دستشه پیدا می‌کنه. فایل پاک‌شده هم تا خالی کردن سطل زباله تو گوشی می‌مونه.

ایران بدون سانسور

راهنمای ایمنی برای روزهای سخت

همهٔ راهنماهای «آماده باشیم»

همه‌شون رایگان و به فارسی. هر کدوم که لازم دارید رو بخونید و برای خانواده و دوست‌هاتون بفرستید.

اگه حمله شد

- نقشهٔ خانواده از همین امروز
- کیف اضطراری و ذخیرهٔ خونه
- وقت حمله کجا پناه بگیرید
- بعد از یه انفجار نزدیک
- رفتن از شهر، کی و چطور
- دود، مواد شیمیایی و تأسیسات هسته‌ای

تو خیابان و قطعی‌ها

- امن موندن تو تجمع
- گوشی و حساب‌ها
- وقتی اینترنت قطع می‌شه
- بازداشت: شما و خانواده
- **فیلم گرفتن امن**
- خبر درست، شایعهٔ دروغ

کمک‌های اولیه و زندگی

- کمک‌های اولیه برای نجات جان
- آتش، گاز و برق تو خونه
- آب، غذا و بهداشت وقت قطعی
- آرامش ذهن، بچه‌ها و سالمندها
- همسایه‌ها و ساختمان، با هم

همهٔ راهنماها، رایگان و به فارسی:

iranuncensored.com/fa/ready

یا این کد رو با دوربین گوشی اسکن کنید.